СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 19. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 24-го СІЧНЯ 1951. No. 19. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 24, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свобода": BErgen 4-0807, 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ЗБРОЙНІ СИЛИ МОЖУТЬ СПИНИТИ НАПАД, ОДНАЧЕ НЕ З ПОВІТРЯ

Вашингтон, 22 січня. — Голова спільних генеральних штабів, ген. Омар Н. Бредлі, складаючи свідоцтво перед сенатською підкомісією, заявив, що під пору нема небезпеки нападу ворога на Злучені Держави, якщо ми зорганізуємо до 30 червня б.р. збройні сили з 3,462,000 вояків для оборони північно-американського континенту. Ген. Бредлі виявив такі ,специфічні військові цілі: „Створити силу, щоб запобігти катастрофі на випадок, як би на нас напали; мати під рукою все, що потрібне для швидкої й негайної відплати напасникові; вкінці мати базу, на якій можна б розбудувати непереборну силу, з якою ми могли б підняти офензиву і недопустити до бомбардування нашої країни. Якщо завзятий ворог захоче спробувати своєї сили, тоді деякі бомбардувальники зможуть протиснутися проти нас".

Потім пояснив Бредлі, що пляновані оборонні засоби, у злуці з канадськими приготуваннями, будуть вистачальні забезпечити Америку перед повним нещастям, одначе вони не такі, щоб могли недопустити до нападу ворога бомбами.

При обговоренні побору молоді до збройних сил, Бредлі заявив, що побір повинен обняти 18-річних молодців на 27 місяців замість на 21 місяців, як це є тепер.

ОБМЕЖЕННЯ ЦІН НА НОВІ ДОМИ

Шікаґо. — Промисловці, які займаються побудовою нових домів, покінчили свій найуспішніший рік. Вони побудували в минулому році 1,400,000 мешкань, одначе в майбутності мусять рахуватися з обмеженням ціни на нові доми. З Вашинґтону наспіли вісти, що уряд наложить „стелю" на ціну нових домів в цілій країні, як про це сповіщає Краєве Товариство Побудови Домів. Це вдарить головно по підприємцях, які ледви перебороли труднощі в отриманні будівельних матеріялів, витримавши довгі часи в ожиданні дозволу на нові будови.

ПРОВОЛОКА В ПРИВОЖЕННІ НОВИХ ІМІҐРАНТІВ

Ню Йорк.—Артур Ґрінлайґ, директор організації „Юнайтед Сервис фор Ню Амерікaнс" виявив на краєвій конференції в готелю Рузвелт, що тисячі скитальців, які на підставі закону могли б приїхати з Европи до Злучених Держав, не дістануться сюди з причини повільного діяння армії і розвідчої служби. В Европі перебуває ще коло 100,000 скитальців, вижидаючи допущення їх до Америки ще перед 30 червня, коли то вигасає теперішній закон про переміщені особи. Розвідча служба армії переводить допити і скрінінґи дуже поволи, призбируючи інформації часом цілими місяцями. Комісія Переміщених Осіб у Вашинґтоні придумала нові методи провірки іміґрантів, щоб приспішити їх приїзд до Америки. Одначе треба часу на введення нових правил.

ПРИЙМАЮТЬ ЗГОЛОШЕННЯ НА БЮРОВІ РОБОТИ

Ню Йорк. — Секція розміщення і забезпечення праці для безробітних Стейтового Департаменту Праці відкрила у понеділок відділи зголошування до праці „білоковнірцевих робітників" у таких бюрах: 675 — 8-ма Евеню в Мангаттен; 165 Джоралемон Стріт в Бруклині; 2382 Ґранд Конкурс у Бронксі, 29-28 41 Евеню в Лонґ Айленд Сити, в дільниці Квінс. Бюра приймають зголошення на умову працю не тільки професіоналістів, але й усіх, що надаються до бюрового затруднення.

БЕТЛЕГЕМ СТІЛ РОЗШИРЮЄ ПРОДУКЦІЮ СТАЛІ НА 2,600,000 ТОН

Ню Йорк. — Підприємство Бетлегем Стіл Компані випрацьовує плян розширення своїх фабрик коштом $300,000,000, щоб можна піднести продукцію сталі на 2,600,000 тон у Бетлегем, в стейті Пенсилвенія. Для цієї цілі будуть розбудовані засоби для перетоплювання руди, збільшені горнила для вжитку коксу, перероблені довозові й перевозові засоби і посилене постачання електричної сили. Пляновані уліпшення будуть в повнім розгоні в 1952 р., коли то підприємство буде могло постачати 17,600,000 тон виробів річно. Згадане поширення продукції на 2.6 мільйонів тон буде тільки тимчасове, бо в дальшому пляні будуть розбудовані фабрики, так, щоб могли бути вистачальні не тільки для військових, але й для домашніх потреб.

Бетлегем Стіл Компані є другим підприємством, яке заплянувало збільшення своїх фабрик. З кінцем минулого місяця Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен заповіла поширення своїх заводів коштом $400,000,000.

ІНФЛЯЦІЯ ЦЕ ТАКИЙ ВОРОГ ЯК І РОСІЯ—ДЖАНСТОН

Вашинґтон. — Ерік А. Джанстон, потверджений сенатською банковою комісією на становище Директора Економічної Стабілізації, заявив: „Росія може нас перемогти, якщо ми не устабілізуємо нашої господарки. Інфляція це така загроза для нас, як сама Росія" — сказав Джанстон і тому її треба поборювати головно завзятою скарбовою політикою, між ін. такими способами, як суворими податками і такими палятивами, як контроля цін і платень.

Краєва Продукційна Влада призначила знову більше сталі для оборонних цілей, а це дальше обнижить продукцію автомобілів і холоділень та інших предметів домашнього вжитку. Давніше можна було вживати 75-95 відсотків сталі для домашньої продукції, а теперішній розпорядок дозволяє тільки на 65 відсотків. Крім того Продукційна Влада буде рішати, кому можна признати тунґстен, якого потрібно при гартуванні сталі.

В АМЕРИЦІ

● **1,000 осіб денно приймають** до федеральної служби. Сен. Гері Бирд домагається контролі над прийманням нового персоналу до праці.

● **Помер провідник** баптиської церкви Гаверд Фултон в Шікаґо від удару серця після проповіди. Йому на поміч поспішив скарбник церкви і вмер теж удару серця зі зворушення.

● **Згинули два брати при зударі** своїх авт в місцевості Юфола, у стейті Алабама. Брати, Вилєм і Бредфорд Ґрін їхали в протилежному напрямку.

● **$154 на голову коштувала адміністрація міста Ню Йорку в минулому році. Видатки на цей рік будуть ще більші.**

● **Відпустку з війни на Кореї дістав вояк Лінвуд Джексон з місцевости Норвей, у стейті Мейн, щоб узяти участь у похороні своїх двох синів, забитих підчас санкування ґренджолками. Подорож літаком заплатить Американський Червоний Хрест.**

Чергове повідомлення про масове повстання в Україні

Відомий публіцист і радіокоментатор Дрю Пірсон, в своєму виступі через радіосітку АБС дня 21-го січня в год. 6-тій ввечорі передав таке повідомлення: „Москва, виключно: Тут є один з найбільш надійних розвитків внутрі Росії. Американська амбасада тількищо передала каблем повідомлення про повстання в російській Україні. Повстання таке серіозне, що дві дивізії червоної армії вислано в Україну для придушення повстанців, що є тепер в сильному зриві в Карпатах та на Поліссі і Волині. В Східній Україні Москва зганяє тисячі населення з його історичних сіл у великі колективні центри".

Червоний Китай видвигає нові пропозиції в справі перемир'я

Лейк Соксес, 23. січня. — Індійський представник в Об'єднаних Націях повідомив вчора Політичний Комітет, що червоний Китай готов погодитися на „обмежене перемир'я", що мало б початися рівночасно з переговорами в азійських справах. Свої вияснення мав дати комуно-китайський уряд на прохання індійського амбасадора в Пейпінґу і вони зводяться до трьох пунктів: 1. Якщо почнеться здійснювати евакуація аліянтських військ з Кореї, комуно-китайський уряд „порадить китайським добровольцям вернутися до Китаю"; 2. Полагодження корейської проблеми могло б відбутися в двох фазах: на початковому засіданні семи-державної конференції могло б бути вирішене „обмежене перемир'я" і після того, як воно увійшло б в силу, можна б обговорювати корейську та інші далеко-східні проблеми; 3. Мусить бути запевнене кінцеве потвердження законного стану комуно-китайського уряду в Об'єднаних Націях. Індійський представник, передаючи ці пропозиції під час нарад Політичного Комітету, на порядку якого була американська резолюція щодо визнання комуністичного Китаю аґресором, видвигнув рівночасно внесок, що нові пропозиції вимагають основного розгляду поодинокими делеґаціями і тому наради Комітету повинні бути відложені. Комітет, не зважаючи на сильну американську опозицію, справді рішив більшістю 27 голосів проти 23 та при 7 здержаних відложити дальші наради. Американська делеґація відразу відкинула ці пропозиції, заявляючи, що ЗДА не входитимуть в жадні переговори „на мушці пістолі", тоді як британська делеґація була за відроченням нарад, вважаючи комуно-китайське „вияснення" за „більше зближене до компромісу".

ВАШИНҐТОН ВІДКИДАЄ НОВІ ПРОПОЗИЦІЇ КИТАЮ

Вашинґтон, 23. січня. — Передані індійським представником Політичному Комітетові О. Н. нові „вияснення" комуно-китайського уряду щодо перемир'я в Кореї були відразу відкинені державним департаментом, як „цілком неприйнятливі". Першою реакцією представника цього департаменту на передачу індійського повідомлення був запит: „за яких дурнів вони нас вважають?"

ВЕЛИКІ ВТРАТИ КИТАЙЦІВ ПІДСТАВОЮ ЗМІНИ ТАКТИКИ АМЕРИКИ

Вашинґтон, 22 січня — „Квіт" червоної китайської армії зазнає таких великих втрат у Кореї, що Америка мусить змінити цілковито свою оцінку бігу подій на Далекому Сході. Цим дасться вияснити несподіване завзяття уряду не тільки в самій Кореї, але і в східній політиці.

Досі панувало розуміння, що китайські комуністи мають необмежену кількість вояків для дальшої війни в Кореї. Одначе тепер виявилося, що ці вояки не мають вишколу ані належного озброєння і тому не витримують американської дефензивної тактики. Китайські вояки потерпіли такі величезні втрати, що захитали навіть осередком їхньої справжньої армії. Оце причина, чому американська команда рішилася не уступати з Кореї і боротися до того, часу, доки китайські комуністи не почнуть думати про мир.

ДОЛЛЕС ІДЕ ДО ЯПОНІЇ ДЛЯ ЗАКЛЮЧЕННЯ МИРОВОГО ДОГОВОРУ

Вашинґтон. — Джан Фостер Доллес виїхав на чолі мирової місії до Японії. Перед виїздом він заявив, що вже наспів час для громадян колишньої ворожої країни об'єднатися з „вільним світом" і перебрати на себе привілеї й відповідальність за його долю. Доллес вказав на добру поведінку японців від покінчення війни і тому вони заслуговують на мир і волю. У посланні, переданім телеграфічно до Японії, Доллес згадав посередньо, що японці будуть могли взяти участь у боротьбі проти комуністичної аґресії. Він запевнив японців, що як би прийшло до заключення мирового договору, то вони відзискають волю , „в критичному часі". Він пригадав, що збройна аґресія проти вільного світу почалася заки ще покінчилась друга війна. Вона тепер виявляє свої наміри саме в сусідстві Японії.

НІМЕЧЧИНА ДОМАГАЄТЬСЯ БІЛЬШЕ АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК І ЗБРОЇ

Франкфурт, 23. січня. — Під час побуту ген. Двайта Айзенгавера в Німеччині, місцеві команданти американської залоги, як і представники західно-німецького уряду з канцлером д-ром Аденауером на чолі, висловлювали однодушно побажання, що для піднесення моралі та почуття безпеки німецького та інших західно-европейських народів необхідно приспішити висилку дальших американських військових підкріплень до Німеччини та доставу важкої зброї для вже стаціонованих там військ. Америка вже раніше плянувала висилку до Німеччини чотирьох дальших дивізій, але здійснення цього пляну відтягається з огляду на події на Далекому Сході. Крім цілого ряду формальних і приватних розмов з аліянтськими та німецькими цивільними і військовими представниками, ген. Айзенгавер використав нагоду теж для провірки місцевих американських гарнізонів, не зважаючи на проймаючий холод. Зокрема стверджується велике враження, яке зробив ген. Айзенгавер своєю щирістю і одвертістю на німців, розмови з якими відбулися в „несподівано приязній" атмосфері.

СТАЛІН ХОЧЕ БУТИ „ПРЕДСТАВНИКОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ"

В теперішній підготовці до виборчої комедії до місцевих рад в Совєтському Союзі звертається окрему увагу на „масову кандидатуру" Сталіна до совєтських органів в під-совєтській Україні. Сталін, а з ним теж інші члени Політбюра, — „кандидують" до обласних та міських рад Києва, Сталіно та цілого ряду інших міст України, при чому їх „просять" кандидувати і немає теж сумніву, що вони будуть „вибрані" та ще й з „ентузіязмом". Масову кандидатуру Сталіна та інших його „соратників" власне в під-совєтській Україні коментується як тенденційне намагання в теперішньому напруженому положенні та в щораз частішому підношуванні у вільному світі України як одного з головних факторів в майбутній війні проти совєтської Росії, створити штучне враження, що — Сталін та його прибічники є „правними" представниками поневоленого ними українського народу.

„ЗАБУТА ЕЛІТА"—ЧЕРГОВА СТАТТЯ В. ДУШНИКА В „КОЛОМБІЇ"

Журнал „Коломбія" в січневому виданні надрукував чергову статтю відомого нашого публіциста Володимира Душника про „забуту еліту" — як автор називає 30,000 високо-кваліфікованих спеціялістів, між ними 5,000 українців, що приїхали до цеї країни між поверх 200,000 колишніми ДП. Автор, даючи найкращу оцінку знанням, кваліфікаціям і трудолюбивості тої „забутої еліти", речевими арґументами доводить велику втрату для американської культури і господарства з того, що не всі ці професіоналісти використовуються відповідно до їхніх кваліфікацій. В статті приділюється окрему увагу українцям, називаючи багатьох з них по імені, та поміщуючи деякі фотографії в тексті.

● **Генрі Воллес вийшов з пропозицією замирення світу через приділювання по десять біліонів річно з Америки для розбудови різних країн у світі. Це буде дешевше ніж видавати на зброю по 30-40 біліонів річно, як він каже. Одначе не дає ради, як спокушати Росію до**

ПЛЕВЕН ЗА БІЛЬШУ ДОПОМОГУ З АМЕРИКИ

Вашинґтон. — Коли французький премієр Рене Плевен приїде на розмову з президентом Труманом до Вашинґтону 29 і 30 січня, він мабуть зажадає більше матеріяльної допомоги від Америки для французьких боєвих сил в Індо-Китаю і запевнення, що Америка дасть дальшу підтримку військам Об'єднаних Націй, які борються проти китайських комуністів у Кореї. Плевен має теж переговорювати з през. Труманом різнородні питання, зв'язані з озброєнням Західної Европи і Західної Німеччини, як теж і з плянованими нарадами Міністрів Чотирьох Потуг.

● **До Вісбаден в Німеччині прибув ген. Лоріс Норстед, щоб перебрати командування американською авіяцією в Европі.**

АЛІЯНТИ ПОЛІПШУЮТЬ СВОЄ ПОЛОЖЕННЯ НА ФРОНТІ

БРАВУРНА АКЦІЯ АЛІЯНТСЬКИХ ПАТРУЛЬ. — ЧОТИРИ КОРЕЙСЬКІ МІСТА БУЛИ ХВИЛЕВО ЗНОВУ В АЛІЯНТСЬКИХ РУКАХ.

Токіо, 23. січня. — Сильні патрульні колони аліянтських військ, піддержані танками, артилерією та боєвою авіяцією, вдерлися вчора глибоко в „нічию територію" між фронтовими лініями та здобули часово чотири важливі корейські міста, що їх раніше залишено наїзникам. Це була т. зв. „розвідка в силі" на 50-ти милевому фронті на західному і центральному секторах. Аліянтські загони, під особистим наглядом командванта американської Восьмої Армії ген. Метю Ріджвея, були вступили до Кумянґджанґ, Ічон та Осан, підходячи знову на 25 миль до колишньої корейської столиці Сеул, як теж до міста Вонджу, майже дощенту зруйнованого дотеперішніми діями. Рейд виконано при відносно малім ворожім спротиві, хоча ворог має на тому фронті сконцентровані „до акції" свої найбільші сили, далеко переважаючі сили аліянтів. Головною ціллю цих випадів була провірка терену та захоплення полонених, як і загальне „турбування" ворога. Командант Другої Дивізії, ген. Кларк Рофнер, після нарад з офіцерами свого штабу заявив, що аліянтське положення в Кореї „щораз поліпшується". Командування аліянтської авіяції вважає, що постійні атаки з повітря та абсолютне опанування аліянтами повітряних просторів може бути одною з головних причин, чому ворог отягається зі сподіваним генеральним наступом. Стверджується, що від початку війни червоні втратили тільки від авіяційних налетів поверх 90 тисяч вбитими і пораненими. Вчора аліянтська авіяція продовжувала свої масові атаки на ворожі воєнні об'єкти в запіллі та брала активну участь в боях на фронті. В загальному вчора виконано поверх 500 налетів, від яких, крім величезних матеріяльних втрат, — згинуло щонайменше 400 ворожих вояків.

В БИТВІ ЗБИТО ТРИ ЛІТАКИ

Корея, 23. січня. — Над територією Кореї аліянтська авіяція збила вчора три совєтські літаки в битві, яку вважається „найбільшою" в дотеперішній корейській війні. До цеї повітряної битви прийшло, як неозначена кількість совєтських бойових літаків типу МІҐ пробувала атакувати з'єднання американських турбо-літаків Ф-84 в околиці корейсько-манджурського кордону на ріці Ялу. Всі американські літаки вернулися на свої бази. Це був вже четвертий день з черги, як аліянтська авіяція зустріла ворога в повітрю.

ЧЕРВОНІ ЗНОВУ ПРАКТИКУЮТЬ „ТАКТИКУ ПРОНИКАННЯ"

Корея, 23. січня. — Здержуючись все ще від сподіваного генерального наступу, червоне командування почало застосовувати в Кореї знову на широку скалю тактику „проникання", висилаючи підступно в аліянтське запілля більші і менші з'єднання своїх військ, — повідомляється з головної квартири Восьмої Армії. Ці спроби помітні головно на центральному секторі фронту. Рівночасно стверджується збройні виступи комуністичних партизанів в глибокому аліянтському запіллі, около 15 миль на північний схід від Тайґу.

БОРОТЬБА ЗА БАТЬКІВЩИНУ

Корея, 23. січня. — Ген. Метю Ріджвей, командант Восьмої Армії, заявив вчора в окремому меморіялі до старшин і вояків, що кожний з аліянтських вояків в Кореї бореться за свою власну батьківщину та за її волю. Він дав цим збірну відповідь на запити вояків, які не завжди погоджуються з — „крутими шляхами" дипломатії та бажали б знати виразно за що вони боряться і відповідно цю боротьбу вирішити.

ФОРМОЗА ОЧІКУЄ БІЛЬШОЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ДОПОМОГИ

Таіпеі, Формоза, 23. січня. — Вчорашня заява Ернеста Ґроса, заступника американського представника в Об'єднаних Націях, що Злучені Держави не входитимуть в жадні міжнародні переговори в справі Формози без участи національно-китайського уряду, викликала в національно-китайських колах справжній ентузіязм і її коментується як нову велику моральну піддержку та заповідь відповідної дальшої матеріяльної допомоги для оборони цього півострова. Заява Ґроса потверджувала б, що державний департамент прийняв концепцію ген. Мек Артура щодо стратегічної важливости Формози. Національно-китайська преса привітала виступ Ґроса як „найбільш надійну новину", на яку не тільки Формоза, але й ввесь поневолений комуністами китайський нарід з нетерпінням очікував.

● **Комуно-китайська пропаганда** твердить, що ген. Джордж Маршал особисто наказав розстріляти багато китайських комуністичних полонених під час своєї місії в Китаю в 1946 році.

● **Про нові перемоги над комуністичними партизанами** повідомляє французьке командування з Індо-Китаю.

● **Закордонна преса звернула увагу**, що в цьогорічних святкуваннях річниці смерти Леніна не було зі Сталіном двох його головних „соратників": Мікояна і Булґаніна.

ПРАГА ОБВИНУВАЧУЄ АМЕРИКУ В ДОПОМОЗІ ПОВСТАНЦЯМ

Прага, 23. січня. — Комуно-чеський уряд передав вчора місцевій американській амбасаді дипломатичну ноту, в якій обвинувачується Злучені Держави, що їхня авіяція порушує чехословацьку територію, скидаючи на парашутах допомогу для місцевих проти-комуністичних повстанців. В ноті наводиться аж 58 „випадків" та домагається їх прослідження. — Між іншим стверджується, мовляв американські літаки скинули для „підривних елементів" радіонадавчі апарати, але ті — не знати яким чудом — мали впасти на австрійську територію. В ноті протестується проти „тенденційного порушування американськими літаками чехословацької території для шпигунства та допомоги підривним елементам."

В СВІТІ

● **Нові таємні склади зброї комуністичної п'ятої колони відкрила італійська поліція в місті Вероні.**

● **В прикордонній перестрілці між мадярськими і югославськими сторожами був вбитий один югославський вояк — повідомило югославське радіо.**

● **222 особи в загальному згинуло** досі у великих снігових лявінах в Альпах.

● **2,500 грецьких дітей мають привезти до Америки, як воєнних** сиріт з Греції. Крім того ще 10,000 старших грецьких іміґрантів має приїхати після звичайного „скрінінґу".

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA". P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НА ВИПАДОК... НАСАМПЕРЕД УКРАЇНЦІ!

Незвичайно важливу справу заторкнув відомий співробітник Н. И. Таймсу, Дрю Мідлетон, в своїй кореспонденції з Парижа, надрукованій в згаданому щоденнику з минулої п'ятниці. Идеться про комплікації, які можуть виникнути у зв'язку з рішенням західних аліянтів озброїти знову німців та включити їх в загальну західно-европейську збройну силу.

Мідлетон вважає, що совєтський уряд міг би використати цей факт для психічного наставлення російського народу на агресивно-превенційну війну, але найважливіше — Москва може використати цей арґумент до „здобуття для своєї справи різних неподатливих елементів в новій совєтській імперії, таких, як українців". Автор при цьому покликується на спостереження одного американського дипломата „з довгою практикою в Совєтському Союзі", який вважає, що в перших місяцях німецької інвазії „українці з отвертими раменами вітали німців, вступали до контрольованої ними української національної армії, і були б, по всіх правдоподібностях, перерішили розгромлення Совєтського Союзу, від чого врятував Москву ніхто інший, як сам Гітлер і Гімлер „своєю самогубною політикою депортацій і репресій" в Україні. Українці, твердить кореспондент, пізнавши справжнє обличчя націзму, прилучилися до того, що совєтський уряд називав „великою вітчизняною війною" і допомогли йому цю війну виграти.

Твердження Мідлетона не позбавлене правди, але його треба доповнити деякими висновками. Першусього, можна дуже сумніватися, чи совєтському урядові щераз пощастить „набрати" українців, якими арґументами вони і не користувалися б. Правдою є, що самогубна глупота німецьких націстів свого часу загнала деяку кількість українців на фронт большевицької „вітчизняної війни". Але це була переважно та частина, що крім гіркого німецького досвіду повірила теж в можливість зміни большевизму, захопилась орденами Хмельницького та патріотичними гаслами, що їх на швидку руку почали фабрикувати звільнені під напором обставин та повернені зі заслання українські письменники. Інша частина українців воліла воювати свою власну війну в рядах УПА за рівночасно проти німецького і московського загарбників. Сьогодні вже теж ті, що могли вірити в „зміну" большевизму, вилікувалися від легкодушности, як масові могили у Вінниці знову наповнились трупами невинних українських жертв, як на шию українського народу знову і ще сильніше затягнено совєтську петлю національного і соціяльного поневолення.

Проте, західні аліянти витягнули б мудру науку з німецької глупоти і не тільки виключили б можливість комплікацій та несподіванок, але й здобули б в українському народі могутнього, за залізною заслоною наймогутнішого союзника проти большевизму, якщоб вони зробили дві речі:

1. Визнали виразно і недвозначно за українським народом право на самовизначення і власне життя в своїй власній, від нікого незалежній, демократичній українській державі на етнографічних українських землях, та поробили з того відповідні практичні висновки, даючи українському народові вже тепер відповідну допомогу в боротьбі за те своє невід'ємне право;

2. На випадок війни та аліянтського приходу за залізну заслону, на українську землю не повинна вступити нога жадного іншого вояка, зокрема німецького, російського або польського, якщо б такі навіть боролись під прапором О. Н., як тільки американського і українського. Це виключить згори всі можливі пересуди і непорозуміння, виб'є з рук ворога найважливіші пропагандивні арґументи, та поставить український нарід цілком по боці західних аліянтів і тим самим перерішить в їх користь вислід війни проти світового большевизму.

За охорону сталевих ресурсів

Автомобілеві підприємства зголосили в Краєвій Продукційній Владі, що вони зменшать виріб авт в біжучому році на 20-30 відсотків у порівнянні з продукцією в минулому році. Це тому, що сталь є головним запотребуванням у промислових підприємствах, які працюють для оборонної програми. Ощадність у використуванні сталевих припасів призводить американський уряд до суворої контролі існуючих рудокопів, а крім того до охоронювання й забезпечування цього матеріялу в таких країнах, до яких Злучені Держави мають доступ.

З другого боку Совєти у своїх приготуваннях до війни роблять те саме, і тому між обома велетнями, тобто Америкою й Росією, у цій справі йдуть завзяті перегони. Від висліду тих перегонів може залежати теж і вислід збройного зудару, якщо до нього дійде.

На підставі останніх, Москвою оприлюднених, даних Совєтський Союз, а радше совєтський бльок держав видобуває тепер 38,300,000 метричних тон заліза, тобто 42 відсотки усієї залізної продукції Злучених Держав. Коли взяти до уваги, що в 1950 р. продукція сталі в ЗДА дійшла кругло до 80,000,000 метричних тон, то це порівнання трохи загадочне. Звісно, що Совєти, із своїм низьким способом життя й спроможністю призначити майже всю продукцію сталі для воєнних цілей, може виробляти далеко більше сталі для війни. В часі другої війни Росія віддавала 70 відсотків своєї продукції на воєнні цілі.

Приймаючи за дане, що в майбутнім зударі ЗДА не багато більше обмежать свою сталеву продукцію для цивільних потреб як у минулому, можна сказати, що продукція обох держав буде майже рівна. Одначе тому, що Росія вміє поширяти свою продукцію далеко швидше ніж Америка, то наша країна опинилась би в некорисним положенні щодо сталі.

Нічого дивного, що теперішній американський уряд пильно слідкує за припасами сталі в Західній Европі, щоб забезпечити їх для себе. Якщо б Америці вдалося взяти під свою контролю цілу продукцію західно-европейської сталі, яка досягає до 57,000,000 тон річно, тоді Америка мала б незаперечну вищість.

З оцих 57,000,000 тон одна третина находиться на островах Великобританії, більше ніж одна п'ята частина в Західній Німеччині, яка одна шоста частина в Франції, а решта в Бельгії, Люксембурґу, Італії й у Швеції. На випадок необхідности яких 30 відсотків тієї продукції можуть призначити західно-европейські країни на воєнні цілі. Коли б так сталося, тоді Західний бльок держав, до яких належить теж Америка, міг би мати 60 відсотків сталі більше ніж його має совєтський бльок. Колиб, навпаки, Совєтам удалося запанувати европейською сталею поза Великобританією, тоді вони мали б 77,000,000 або й більше тон річно, отже майже подвоїли б свою теперішню продукцію. Очевидно, що Совєти з своїм режимом могли б забрати ще більше сталі на воєнні потреби, отже могли б ще дальше збільшити свої припаси.

Такий обрахунок наводить на здогад, що на випадок агресивної війни Росія в першу чергу посягне по західно-европейські залізні ресурси, а тим самим виключить дальшу продукцію сталі для воєнного вжитку Заходу. У такому випадку Америка мусіла б не тільки забезпечити свої залізні багатства, але й нищити залізні рудокопи европейських держав.

Це був би жахливий удар для західно-европейських народів, бо унеможливив би відбудову їхньої промисловости на довгі часи. Навіть, якби західні країни придумали плян, щоб на випадок агресії Росії вони самі понищили джерела сталевої продукції, то питання, чи знайшовся б такий уряд, що виконав би таку постанову.

Якщо йдеться про можливість знищення совєтських припасів сталі, то це була б важча справа для західн. країн. Поза рудокопами в Чехії й Польщі, головні багатства сталі лежать на Україні і на Уралю, а решта вже в Азії. Оці засоби не легко було б знищити, принаймні у початках війни. Щойно з поступом операцій американські літаки були б у спроможності цілком унеможливити продукцію сталі на безмежній совєтській території, але тоді цього може вже і не було б треба робити. Легче було б американцям дістатися своїми літаками до Північної Кореї та до Манджурії, де находяться багаті залізні рудокопи, які перевищають на одну третину продукцію на схід від Уралю. Мабуть це одна з причин, чому Росія старається кинути Азію проти Америки.

О. Вишнівський, Ген. Хор. б. Армії У. Н. Р.

Об'єднання і Державний Центр

I.

Завершенням спільних зусиль нашої політично-провідної верстви на еміґрації знайти вихід зо стану безнадійности, що витворився був у наслідок витрачування, на протязі довшого часу, енергії та сил на взаємопоборювання й конкретним ствердженням її (провідної верстви) доброї волі до спільної творчо - жертвенної праці на користь нашої Батьківщини, є створення Української Національної Ради. Представники об'єднаних політичних партій і угруповань у той спосіб одновили й зміцнили Державний Центр (президент, уряд і УНРада) Української Народної Республіки.

На жаль, не всі політичні партії чи угруповання мають в У. Н. Раді своїх представників. Ті, що не ввійшли, не визнають Державний Центр У. Н. Р. і роблять все, що можуть, щоб його здискредитувати.

З огляду на часи, що їх переживаємо, знову поставлено у нас на порядок денний справу цілковитого об'єднання. Відгук цього знаходимо в нашій пресі, в організаційних нарадах, постановах, у відозві Воюючої України, тощо.

Усе є добре в цих постановах, відозвах і закликах, але бракує в них одної істотної речі, а саме — ясно-конкретної відповіді на запитання: „навколо кого маємо об'єднуватися?"

Редактор І. Кедрин (як і багато інших українців) відчув цей брак і порушив цю справу в „Свободі", мужньо й відкрито, в своїй статті „Державний Центр". І хоч він і не поставив кропки над „і", то не важко зрозуміти, про що саме йдеться.

Як один із старших вояків-ветеранів української визвольної боротьби, які власною кров'ю нераз ствердили свою вдданість ідеї української державности, знаючи добре думки своїх товаришів по зброї щодо об'єднання й Державного Центру УНР, хотів би теж забрати голос у цій справі, в їх і свойому імені.

II.

Брак об'єднання — першопричина всіх наших руїн.

Брак свідомости й зрозуміня, що головне джерело нашої сили, нашої безпеки, нашої державности й соборности — тільки єдність і братерство з одного боку та зла воля і власно й властолюбство різних наших князів, гетьманів, „отаманів", „провідників" і тих чи інших політично-активних наших амбітників-демагогів, тощо, з другого, наче якесь прокляття, червоною ниткою проходить через усю нашу історію, як первопричина всіх наших руїн, у далекому й близькому минулому, всього нашого політичного й державного занепаду.

Що з того, що на нашій землі завжди знаходилися свідомі патріоти, мужі великого розуму й серця, волі та чину, які в критичні для України часи кликали-закликали, переконували: „Єднайтесь, брати, єднайтесь! Усі ваші хатні сварки забудьте — занехайте, ваші власні інтереси й амбіції загальному добру Батьківщини підпорядкуйте! Будьте зрячі і ви побачите наїздників, що хмарою сунуть на наш рідний край, аркани на ваші голови шикуючи; Будьте чуйні й ви почуєте жахливий брязкіт кайданів, що до вас наближається, вам рабську долю віщуючи! Не дайте облуді й омані притьмарити ваш розум, приспати вашу національну свідомість і волю, спаралізувати ваш активний спротив! Ваші сварки й взаємне поборювання лише на радість ворогам України, що тільки й чигають на вашу волю, на самостійність і державність вашої Батьківщини. Єднайтесь, брати, бо згинете самі й вашу Матір-Україну в неволю віддасте! Не раз і не два, прийдешні покоління українські будуть згадувати вас за це прокльонами". Що з того, коли ці тверезо-пророчі голоси, серед широких українських, були „голосом вопіющого в пустині"...

У нашому минулому і близькому були святії пориви, були лицарські дії, була жертвенна кров, було життя, що віддано й беззастережно складалося на вівтар Батьківщини, було те, чого синтезою в сучасному є легендарно-героїчні дії славетної Української Повстанчої Армії.

Це нас реґабілітує в деякій мірі, бо без цієї відданости ідеї незалежности, самостійности, державности, суверенности і соборности України, без вибуху справедливого гніву народнього проти наїздників-узурпаторів, без бунту проти поневолення, без кривавих жертв і героїчних вчинків у минулому, ми, як нація, були б у сучасному ніщо, або ще гірше — народом без національного сумління, гідности і чести, народом нікчемних рабів.

Але ці світлі сторінки затемнюються сторінками іншими, що їх викреслити з історії нашого минулого годі. Факти добрі чи злі, залишаються фактами й доводять нам, що велика ідея, за винятком певного періоду, за часів Богдана Хмельницького, більшости українців за собою не поривала. Горували інтереси особисті, партійні, групові, тощо.

„Пашківські волості" й різні безглузді амбітники і партійники, спекулянти ідеї й жертвенности були в Україні завжди; вони існують і діють рівнож на еміґрації, продовжуючи, не дивлячись на весь траґічний досвід минулого, свою традиційно - шкідливу діяльність по розбиттю нашої єдности та компромітують нас назовні, створюючи нам опінію народу нездібного до державного життя.

Наше минуле дає нам силу трагічних прикладів - ілюстрацій браку об'єднання. Згадаймо бодай кілька з них.

На протязі віків наш край перебував під татарським ярмом, головним чином, через незгоду між нашими князями тієї доби; до так зв. в нашій історії періоду руїни на українських землях, дійшло було через внутрішню сварку українців, взаємне їх поборювання й братовбивство.

Ми мали Богдана Хмельницького — творця козацької держави, — але ми мали також Брюховецьких і Пушкарів, які українськими руками Україну підкопували — нищили.

Коли гетьман Іван Мазепа шикувався до визвольної боротьби з Москвою, знайшлися Кочубей та Іскра, що реагували на це доносом на Мазепу кату України — московському царю Петру І-му, а коли військо українське, на чолі з гетьманом Мазепою, в вирішальному полтавському бою билося за долю України, проти нього, на лівому крилі московського війська, воював не хто інший як тільки той, хто був найближчим приятелем і співробітником Мазепи, той перший, кому Мазепа звірився був зо своїм визвольним пляном: полковник Іван Скоропадський зо своїми козаками. Трагічна була ця зустріч і трагічні викликала наслідки для долі України.

За часів нашої визвольної боротьби в роках 1917-1920, ми мали всі шанси до перемоги і якщо дійшло було до катастрофи в листопаді 1920 р., то одною з головних причин цієї нашої національної трагедії був не тільки брак національної свідомости широких українських мас, але, рівнож, брак об'єднання всіх наших активних сил.

Не дивлячись на різних наших зрадників, що з доброї волі боролися проти нашого визвольного війська по боці червоної чи білої Москви, та на інертну національно - несвідому, етнографічну українську масу, що ухилялася від вступу до рідного війська, ми могли б були війну виграти, якби ті по-

(Продовження на стор. 3-тій).

Микола Кокольський

КАНАЛ ВОЛГА-ДОН

„Козаків ганяли десятками тисяч на каторжні роботи біля будови Петербурга, Ладожського каналу, на Дон і на Кавказ. Важка праця, голод, невиносимі умови чужого підсоння в парі з жорстокістю московських наставників, винищили сам цвіт українського народу."

Такими і подібними описами заповнені сторінки історії України з тих часів, коли великий московський „реформатор" в особі Петра І мостив українськими кістками фінляндські болота, пробиваючи „вікно в Европу". По близько двох і пів сотні роках другий, ще більший „реформатор" уже „доганяє і переганяє Европу", і знова ж на людських кістках. Московська влада хоче показати цілому світові вижчість совєтської соціялістичної господарки і, на зразок Петра, — знов же будує канали, останньо між Волгою і Доном. Копають ці канали не вільні робітники, що добровільно годяться виконувати працю, що побирають за неї добрі гроші, тай врешті-решт можуть кожної хвилини цю роботу кинути. — Большевицька господарська система має зовсім інший характер. Високі гасла про свободу людини, які большевики перемалювали на всі лади тоді, коли поростали в пір'я, опинилися вже давно на смітнику. Совєтські канали копають примусові робітники, засуджені совєтського безправ'я, невольники большевицької держави. І це діється в двадцятому столітті.

Яка ж різниця між давним, римським рабом, а сьогоднішним совєтським? Хіба та, що й римському рабові краще жилося ніж совєтському. Совєтський горожанин — це узаконнена власність держави, яка має право на експлоатацію його тіла і душі. Він може кожної хвилини попасти в ряди тих, що своїми кістками канали стелять, може стати совєтським рабом. Бо совєтське царство має серед своїх громадян чимало ворогів, хочби й уявлених садистичною фантазією большевицьких чекістів. Це всякого роду „класові вороги", небезпечні „самостійники" немосковських, н а ц і о н альних ґруп, та ґрупи різних віроісповідань, що не хочуть танцювати під мелодію сталінських батюшок. Вони то дають державі потрібні континґенти невольницьких рук. Очевидно, що найбільшу данину складає і цим разом „союзна" Україна. Серед українців найшло „всевидюче" око чекіста найбільше ворогів совєтської імперії і вони то передовсім мостять совєтські канали своїми кістками.

Колись, коли залізну куртину з'їсть іржа, відслоняться речі, від яких здрігнеться серце навіть різних „попутчиків" по цей бік греблі, бо почуття моральної відповідальности це не пустий звук. До того „большевицький державний капіталізм, у своїй бюрократичній і деспотичній формі, це найбільша загроза для поступу усього людства", навіть у розумінню Едварда Карделя, югославського комуніста. Чим же зможуть виправдати колись „попутчики" свою зрадницьку роботу хочби тільки перед своїм власним сумлінням?

Найновіший канал Волга-Дон копають большевики приспішеним темпом з уваги на надто захмарене майбутнє. Але як збудують то большевицькі фанфари знов будуть трубіти про нові великі досягнення, — про нову перемогу соціялістичного будівництва під проводом комуністичної партії та її натхненника і ґеніяльного вождя. Тільки не згадають ні словечком, скільки невольницького поту й крови полило совєтські канали, скільки невольницьких костей їх вистелело.

Д-р І. Олексишин.

ВІДКРИТТЯ АМЕРИКИ

(2)

До диспозиції Колюмбові передано три малі кораблі-вітрильники з 90 людьми залоги та запасами харчів. З початком серпня 1492 р. ці кораблі виплили з Еспанської пристані Пальос в південно західному напрямі на води Атлантійського океану. Не стрінувши протягом кільканадцяти днів сподіваного суходолу, залога кораблів почала дорікати Колюмбові, а пізніше навіть бунтуватися проти нього.

В тому часі в пригоді Колюмбові стали водорості, які щораз частіше появлялись на морських хвилях та птиці, які літали над безкраєм морем. Колюмб показуючи це, пояснював морякам, що це є доказом невеликого віддалення цього місця від суходолу. Коли ж кольонії золотистих водоростей, гнані морською течією, зникли, члени залоги знова затрівожилися і загрозили Колюмбові, що вкинуть його в море, якщо він не каже повернутись кораблям додому. Щойно по довшому переконуванні вдалось йому успокоїти залогу, обіцюючи, що він накаже поворот кораблям, якщо до кількох днів не доплинуть до суходолу.

Не знати, що сталось би з Колюмбом, якби судьба не була йому пощастила. Коли тривога знова почала огортати залогу кораблів, один з-поміж моряків іменем Родрібо де Тріяна, завваживши вечором на овиді світла закричав: земля, земля.

Врадувані моряки впали на коліна і дякували Богові, за щасливе зближення до суходолу, якого не бачили вже сімдесять днів. Було це 11. жовтня. Щоби вночі не причалювати до берега не знаного їм суходолу, спущено вітрила й очікували ранку. Дня 12. жовтня 1492 р. вітрильники причалили до острова, який тубільці називали Ґванагані. Сьогодні цей острів називається Вотлінґ (Watling) або Сан Сальвадор (San Salvador) — (24° N., 74° W) і входить в склад Багамських островів.

Висівши на острів і обмінявшись з тубильцями дарунками, завважено, що мешканці цього острова не знали ще заліза, бо подані їм ножі та мечі брали за вістря і ранились. Вони уживали ще дерев'яних ратищ. На запити, чому вони на тілі мають близни, відповідали, що на них часто нападають мешканці інших островів, з якими вони мусять зводити бої. Одержавши в дарунку дрібнички, як нашийники і т. п. речі, вони про все розказували Колюмбові. Відпливаючи з цього острова дня 21 жовтня, кількох з тубильців поплили з Колюмбом, щоби показати ці недалеко розміщені острови.

При допомозі тубильців Колюмбові вдалось відкрити два більші острови — Кубу та Гіспаніольо (де сьогодні є Домініканська Республіка та Гаїті), а також багато менших, які входять в склад Антильських островів.

Зібравши багато відомостей про нововідкриті землі, — їх мешканців, рослини, тварини і земні багатства, Колюмб разом зі залогою вернувся в 1493 р. до Еспанії.

Пізніше Колюмб виправлявся ще в 1493, 1496, 1498 та 1502 рр. і відкрив ще багато інших островів, а навіть північно східні узбережжя Південної Америки, де сьогодні є узбережжя Венезуелі.

Кожного разу Колюмб та члени залоги привозили до Еспанії не знані до того часу рослини, тварини, золото. На острові Куба перший раз европейці завважили як мужчини та жінки мали в руках звої сухохо листя, яке з одного кінця запалювали а другий конець брали до уст та втягали дим, одурманюючи себе, щоби не відчувати втоми. Ці звитки листя називали вони тобако — були це теперішні куби. Тих звоїв листя тютюну та рослини взяли моряки зі собою і привезли до Европи. Від того часу і в Европі почали управляти та курити тютюн.

Підчас останньої своєї подорожі Колюмб попав в конфлікт з членами залоги, яким казав в нововідкритих країнах управляти там незнані европейські рослини. Ці знова думаючи легким коштом збагатитись, себто привезти зі собою багато золота, а не працювати фізично, оскаржили Колюмба за його строгу поведінку супроти залоги. Колюмба ув'язнено, а навіть закуто в кайдани. Хоча вкоротці виявилось, що Колюмб є невинним, довір'я в короля він вже не відзискав і заряду над нововідкритими землями йому не передано.

Відкриття Колюмба принесли Еспанії дуже великі користі, але за це Колюмб не дістав відплати-вдячности і проживаючи в нужді вмер в 1506 р. в переконанні, що він відкрив Індію. Ще й тепер Антильські острови називають тому Західними Індіями. Маючи жаль до Еспанії, Колюмб перед своєю смертю попросив, щоби разом з його тілом до труни вложити кайдани, в які його було закуто.

Крім Колюмба ще багато інших сміливців вибиралось до нововідкритого континенту, а саме: І. Кабот в 1497 р., С. Кабот в 1498 р., Амеріґо Веспучі в 1499, 1501, 1503 рр., Кабраль в 1500 р, Кортес в 1519 р. та інші. Тому однак, що перший Амеріґо Веспучі (1451-1512), італійський моряк, на еспанській службі, подав опис нововідкритих країн як окремого суходолу, цей континент названо Америкою.

Слушність думки А. Веспуччі ствердила експедиція португальського моряка, але на еспанській службі, Фердинанда Маґеляна довкола землі в рр. 1519-1522, підчас якої Маґелян, поцілений стрілою тубильця на Филипинах загинув дня 27 квітня 1521 р. Рештки залоги по зведенні бою з портуґальцями, яких вже застали в Східних Індіях, на одному тільки кораблі — з п'яти — через Індійський океан, біля пригірка Доброї Надії в південній Африці, дня 7 листопада 1522 р. повернулись до пристані Севіля в Еспанії, яку залишили дня 10 серпня 1519 р.

(Кінець).

До статті „Европейський Рух і Україна"

В „Свободі" з 6-го січня була вміщена стаття . Дм. Андрієвського під заголовком „Европейський Рух і Україна" в якій автор згадав „т. зв. Комітет Сторожі. зложений з муніципальних управ" та який має „змусити урядові чинники до більш рішучих кроків" в Европейській Асамблеї, що має осідок у Страсбурзі.

Як член III Конґресу Европейської Спілки Федералістів, що відбувся напередодні останньої сесії Европейської Ради в Страсбурзі хочу в інтересах належної інформації українців в Америці подати дещо й від себе.

Безсумніву інтереси визволення українського народу вимагають участи його представників у найрізнородніших демократичних і поступових організаціях, конференціях і конґресах. Тільки вважати останні „збіговищами" необережно, бо це має в собі відтінок зневаги, якої не заслуговують вищеназвані збори. До того це могло б зле відбитися на репутації учасників українців.

Про конґреси, з'їзди чи „рухи" слід об'єктивно й повно інформувати громадську думку, інакше теж і з цього може повстати шкода для досягнення тих цілей, які ставлять собі ті, чи інші організації.

Помилкою є, що „Комітет Сторожі" зложений з муніципальних управ, як також і переклад його назви п. Дм. Андрієвським. В Страсбурзі поруч з Радою Европи в листопаді минулого року повстала „Европейська Рада Пильности" ("Conseil europe'en de Vigilance") в наслідок угоди поважних громадських політичних організацій: 1) „Европейської Спілки Федералістів", що входить до Руху за Світову Конференцію, 2) „Нових міжнародних загонів", міжнародної організації християн-федералістів, 3) Соціялістичного й демократичного руху на Сполучені держави Европи й 4) **Французької Ради Европейського Руху, що складається в більшості з переконаних федералістів. Як бачимо „Европейська Рада Пильности"** складається не виключно з представників муніципальних управ, хоч певна частина їх входить до тої Ради.

Всі чотири пойменовані організації ведуть в Західній Европі широку кампанію за створення Федеральної Европи, зокрема „Европейська Спілка Федералістів" виробила проєкт Федерального Пакту, який має бути поданий до Дорадчої Асамблеї Ради Европи. Інші три організації підтримують цей Пакт, за який висловилося понад 100,000 борців за федералістичну ідею й Европейську Федерацію в Німеччині, Франції, Великобританії, Італії, Люксембурґу, Нідерляндах, Швайцарії й серед свобідних груп країн з-під тоталітарного режиму. Всі ці організації вважають, що лише федеральна єдність Европи спасе мир в пошані свобід й забезпечить добробут й піднесення рівня европейських народів. „Европейська Спілка Федералістів" ще на своєму першому конґресі в Монтре в серпні 1947 року в резолюції по загальній політиці заявила, що „розпочати зусилля для творення федерації на Заході Европи, означає для Заходу уникнення ризика стати об'єктом політики насильства й відновити таким чином частково Европі гордість її законного існування і **протягнути руку народам Сходу для того, щоб вони прийшли прилучитися до інших народів у вільній та мирній спільноті"**. (Підкреслення моє С. Др.)

Як бачимо існують також і европейці близькі українцям, коли вважати протягнуту руку за знак близькости, чого не може відкинути жодний правдивий демократ. Тай американці не менш близькі до ідеї Европейської Федерації і амбасадор Злучених Держав Америки, Джеферсон Кефері, на банкеті, який влаштувала в його честь Европейська Спілка Федералістів 1948 року в Парижі, в промові своїй заявив, що держава, яку він представляє, підтримує засаду федералістичного методу державного будівництва всюди де є сміли, які беруться це робити.

„Европейський Рух" має в своєму складі представників різних демократичних ідеологій і поскільки бувають демократії централістичні й федералістичні, то і в „Европейському Русі" ці ідеології мають місце, але там вони приходять до належного кінця не шляхом взаємного поборювання, а шляхом взаємних поступок, ділових угод для взаємного захисту від тоталітаристичних сил, які нині сконцентровані в кремлівській Москві. Можна різно ставитися до різних демократичних ідеологій, але разом з тим не можна відкидати, що федералістична демократія має не аби яку силу. Доказ: американська федералістична демократія, яка сприяла створенню німецької федеральної Республіки.

Треба підкреслити, що Европейська Спілка Федералістів має в своєму складі представників таких народів, як болгари мядяри, румуни, поляки, литовці, чехи, словаки, не кажучи про західно-европейські **й відкрита для всіх федералістичних гуртків і організацій та** федералістів, лише б вони визнавали засади Статуту Спілки. Якщо українські федералісти, а вони існують, ще не згуртувались, то це вина їх самих, а не вина „полохливости" европейських федералістів.

Отже, є над чим подумати українським демократам, де б вони не були, чи в Америці, чи в Европі. Я готовий битися об заклад, що, якби створилася організація українських федералістів, европейців української нації, то не потребувала б вона стільки часу, щоб бути принятою до Европейської Спілки Федералістів, отже до Світової, як це має місце з Українською організацією за обєднану Европу. Це підтверджується тим, що одинокий український федераліст мав два делегатських голоси на Конґресі Спілки Европейських Федералістів.

Міркування п. Дм. Андрієвського треба доповнити ще зазначенням, що демонстрацію в Страсбурзі влаштували не випадкові 5000 студентів, а Конґрес Европейської Федералістичної Спілки Молоді, організація що налічує вже тепер кілька десятків тисяч коли не соток тисяч членів.

Нічого спільного з Москвою визвольна боротьба українського народу не має, це так, але щоб вона нічого спільного з творенням Европейської Федерації не мала, це питання, яке ставить перед українцями хід світових подій. Думаю, що є багато спільного, коли вдуматися.

Світозор Драгоманов

Об'єднання і Державний Центр

(Продовження зі стор. 2-гої)

над 100 тисяч українських повстанців, що збройно, але нескоординовано, боролися проти спільного нашого ворога, влилися були до нашого регулярного війська, або, обєдналися і створили організаційно одну цілість, під одним загальним керівництвом, яке підлягало б уряду У. Н. Р.

На жаль, повстанчі „отамани", опановані притаманною українцям хоробою, що „отаманією" зветься, визнавали тільки самих себе, нікому підлягати не хотіли, ділали майже виключно на власну руку й здебільшого боронили тільки свої села чи волості. Зліквідовані московським військом по черзі, один за другим, „отамани" ці не відіграли тої надзвичай поважної ролі, що її сама доля України відіграти наказувала. Були, натурально, винятки.

Були б, рівнож, інші наслідки нашої визвольної боротьби, як би після акту 22 січня 1919 р. (Проголошення З'єднання Західно-Української Народної Республіки з Українською Придніпрянською Народною Республікою в одну суверенну Народну Республіку) наступило було відразу фактичне з'єднання і злиття обох армій в одну й спільна акція проти ворога. Брак зрозуміння потреби - конечности негайного об'єднання обох армій проти головного ворога — Москви, став тоді цьому на перешкоді. (Гасло: „Через Київ до Львова!" не знайшло тоді позитивної реакції).

Армія Західно - Української Республіки приєдналася до війська Великої України тільки тоді, коли розбита, мусіла, рятуючи себе відступом на схід, перейти р. Збруч.

Зла іронія долі хотіла, щоб тільки в той спосіб, теоретичне до того часу з'єднання, стало, бодай, на коорткий час фактичним. І хоч армія наших західних братів прийшла була до нас знесилена тяжкими боями на протязі довгих місяців, то, все ж, вона спричинилася до значних успіхів на нашому протибольшевицькому ф р о н т і. Що було б, як би армія та прийшла була на Придніпрянську Україну не запізно й не знесилена?

Відповідь на це запитання легка й напрошується сама собою.

Майбутні об'єктивні історики нашої визвольної боротьби в роках 1917-1920, аналізуючи основні причини її невдачі, будуть змушені відвести часове місце браку єдности українців як у самій Україні, так і на форумі міжнародному.

Україна знову опинилася в міцних, загребущих шпонах московського двоголового орла, дарма, що його перемальовано на червоно й замасковано серпом і молотом.

Головний Отаман, Уряд, українське військо і десятки тисяч громадян, як колись славетній гетьман Іван Мазепа, його наступник Орлик і козацьке військо, мусіли залишити рідний край і перейти на положення політичних еміґрантів.

У той спосіб Державний Центр У.Н.Р. опинився на еміґрації.

(Закінчення буде)

ОДЕСЬКІ ЗАОЧНИКИ

За повідомленням з Одеси, в тамошньому університеті ім. Мечнікова відбувся випуск студентів-заочників. Повідомлення каже, що більшість студентів становлять „керівні партійні і совєтські робітники". Дипломами філологів, математиків, істориків і ін. отримала також група педагогів Миколаївської, Станиславівської і Вінницької областей.

(„У. Д.")

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Голос Америки про Українські Жіночі Організації

Наприкінці 1950 року Голос Америки передав огляд діяльності українських жіночих організацій в Америці, який і наводимо нижче.

„Українське жіноцтво в Америці внесло свою велику частину в справу освіти і організації української еміґрації, що прибула до Америки на заробітки, але лишилася тут, — частково через війну, яка перервала сполучення між Америкою та Европою, а частково тому, що полюбила цей край, його свободу і високий рівень життя та побуту.

Перші організаційні кроки українського жіноцтва в Америці були звернені на допомогу Старому Краєві, звідки вони всі приїхали і недолю якого пам'ятали. Тому праця першої жіночої організації „Союзу Українок Америки" була скерована головним чином на те, щоб збирати гроші і висилати допомогу до Старого Краю, влаштовувати виставки народного мистецтва в Америці — (Ню Йорк, Шікаґо), збирати гроші для жертв голоду на Україні (від яких радянський уряд одмовився під тим приводом, що ніякого голоду на радянській Україні нема).

Останні роки, з приїздом нової еміґрації до Америки, Союз Українок почав звертати більше уваги на культурно-освітню роботу.

Останнім великим здобутком Союзу Українок було видання творів Лесі Українки англійською мовою.

Поруч із Союзом Українок існувало багато різних окремих жіночих товариств із більш-менш с п е ц і я л ь н и м и завданнями. Тепер декотрі з них об'єдналися в Централю під назвою „Обєднання Українських Жіночих Організацій Америки", яке має на меті переважно культурно - освітню роботу серед української еміґрації та пропаганду української культури серед американського суспільства взагалі і жіноцтва зокрема. Це завдання має здійснюватись через радіо - години та видавання книжок про Украïу англійською мовою, а також підтримання української культури і традиції серед тих, що живуть в Америці.

В останній час зроблено спроби відновити в Америці діяльність „Матірного Союзу Українок", який працював у Галичині і який мав своїми гаслами більшу свободу жінки, юридичні права та матеріяльне забезпечення працюючої жінки.

Цю організацію підтримують переважно старі діячки Союзу Українок з Галичини, які бачили великий вплив цієї організації на піднесення матеріяльної і моральної культури серед українського жіноцтва.

Великі свободи, що їх дає американська демократія для діяльності окремої особи і цілих товариств, розкривають широке поле діяльності і для українського жіноцтва. Тому, опріч згаданих організацій, існує ще багато окремих жіночих товариств та об'єднань, що і далі провадять свою корисну роботу".

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

ЗАХІДНІ ОБЛАСТІ ВІДДАЛИ М'ЯСНИЙ КОНТИНҐЕНТ

Секретарі обкомів партії Станиславівської, Львівської і Закарпатської областей телеграмами до ЦК в Києві повідомили, що ті області „перевиконали плян м'ясозаґатівель на 1950 рік" перед реченцем. Станиславівська область накладений на неї плян виконала на 101,5%, здавши м'яса на 38.974 цент. більше, ніж минулого року. Львівська область — на 100,2% і 32.850 цент. більше, ніж минулого року. Закарпатська область — в додаток до м'яса — виконала вже плян по здаванні вовни, яєць, сіна і винограду.

КИЇВ В „ОСОБЛИВІЙ ЛАСЦІ"

Як ми повідомляли в цій рубриці попередньо, в Сталінському виборчому окрузі Києва, так само зрештою як і в інших виборчих округах України та цілого СССР, у виборах до місцевих совєтів першим кандидатом поставлено Сталіна. В розріз з традицією (Сталін постійно був обираний в Москві) цим разом до Києва наспіла з Кремля „вселаскавіша згода найгеніяльнішого" балотуватися і бути обраним у Києві. Очевидно, це подія дуже рідкісна та визначна, тому вона мусіла бути спеціяльно відзначена у Києві. Київська газета подає:

„Великий Сталін дав свою згоду балотуватися у делегати Київської обласної ради депутатів! Ця рідкісна вістка з швидкістю блискавкою облетіла столицю совєтської України. Велике щастя припало трудящим Сталінського виборчого округу . . . Велике трудове і політичне піднесення запанувало в місті. Скрізь відбулися мітинґи . . . Понад 20 тис. людей зібралося біля пам'ятника Т. Г. Шевченку. Над пам'ятником — великий портрет генія і транспарент: Слава великому Сталіну — нашему первому кандидату в депутати" . . . З промовою виступив академік М. Першин. Він сказав: „Захопленням і радістю запалилися серця вчених академії наук УССР і всіх наукових працівників, коли ми довідалися про цю щасливу вістку . . ."

Чим заслужив собі Київ на „всемилостивішу ласку" і які будуть наслідки її — це буде видно, можливо, найближчими тижнями чи місяцями.

ІВАН КОЧЕРГА „ЗАСЛУЖИВСЯ"

Указом президії верховної ради СССР „за видатні заслуги в області совєтської драматургії" п и с ьменникові-драматургові А. Кочерзі надано „почесне звання заслуженого діяча мистецтв УССР".

(У. Думка)

З ТЕАТРУ і МУЗИКИ

До концерту піяніста Вадима Вишнев-ського

10-го січня 1951 в залі Carnegie Recital Hall в Ню Йорку відбувся перший концерт піяніста Вадима Вишневського.

Артист недавно прибув до Америки. З перших його виступів він звернув на себе ваґу музичних кол як видатний піяніст. Його гра виявляє, що він має всі дані, потрібні для того, щоб станути в одному ряді з визначними майстрами-віртуозами, яких в Ню Йорку є досить багато. Конкуренція дуже велика й вимагає від артиста, починаючого свою карієру в Америці, великого таланту та природних музичних здібностей, а крім того ще багато впертої праці, щоб довести технічне майстерство до найвищого ступеня. Видно, що п. Вишневський пройшов гарну треніровку підготовчої праці. Його виконання робить враження, що він володіє інструментом як дозрілий майстер-музикант. Його інтерпретація творів різних композиторів показує, що він глибоко відчуває музику, — не тільки умом, але й серцем. Він не є автомат - виконавець, але справжній артист, котрому чуйність підказує, що правдиві нюанси не дають тільки вживання forte та piano, але відчування різних переживань.

Програма концерту складалася з трьох відділів.

В перший відділ ввійшли: Arabesque C-major, муз. Шумана, Sonata C-sharp minor Бетговена та Rhapsidie B-minor, op. 79, Брамса. На початку концерту в виконанні почувалося нервовість, що з кожним наступним номером зникала й замінювалася авторитетною енергією. Чудесно артист виконав Сонату Бетговена та Rhapsodie B-minor, hp. 79, Брамса.

Другий відділ був присвячений композитору Hans Fleischer, — Variationen und Fuge ueber alten Gassenhauer, hp. 42. Музика Фляйшера дуже цікава, але ще не досить знана широкій публіці. Виконання цих варіяцій було бездоганним.

Третій відділ складався з Prelude D-flat major та Ballade F-major, Шопена. Останнім номером була Apres une lecture du Dante, муз. Ліста.

Концерт мав великий успіх під мистецьким оглядом і публіка нагороджувала артиста звучними оплесками.

Гр. Т.

● **Цілий ряд господарських обмежень заповідається на найближчий час вже теж в Західній Німеччині, з огляду на потребу ощадности стратегічних сирівців для оборонної підготовки.**

● **Два листоноші попали в тюрму в Ню Йорку за те, що були „перетомлені" і тому викинули пошту, яку вони розносили по домах перед Різдвом. Це були спеціяльно найняті робітники для розношення листів і карток.**

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

АМСТЕРДАМ, Н. Й.

Жалібна Академія

Заходами місцевого відділу ООЧСУ при тісній співпраці СУМ'у та інших українських організацій на терені м. Амстердаму в неділю 17 грудня м. р. була влаштована Академія на честь сл. п. генерал-хорунжого УПА Тараса Чупринки.

Вже зранку голова місцевого відділу ООЧСУ п. Губка повідомив через місцеву радіовисильню українців міста про Академію на честь славного командира УПА, та коротко з'ясував його значення в історії боротьби українського народу. В обох українських церквах були відслужені панахиди, а ввечорі при масовій участі українців м. Амстердаму відбулася академія. Після відспівання сумівським хором американського гимну на гарно прибраній сцені з погруддям генерала, роботи В. Гнатківського, академією відкрив п. Губка.

Глибоке враження на присутніх справило звернення п. Губки до погруддя генерала, в якому було те, що теплилося в душах кількох сот присутніх на залі та те, що відчувають, але не можуть висловити десятки мільйонів українців на Батьківщині.

По відкритті академії п. Сірик виголосив доповідь на тему: „Боротьба українців проти московсько-большевицького окупанта". В цій надзвичайно широкій темі доповідач підкреслив головні моменти визвольної боротьби від 1917 р. починаючи та кінчаючи новітнім її етапом, боротьбою легендарної УПА.

З черги виступив з промовою про життя й діяльність Командира, командир рейдуючих частин УПА Бурлака. Ніхто не може так насвітлити діяльність Великого сина українського народу, як той, що зі зброєю в руках боровся за волю своєї батьківщини під керівництвом командира, якого вже немає в живих. Слова старшини УПА зворушуюче впливали на присутніх перед очима яких вставала постать Борця, який віддав все що міг і все найдорожче в цьому світі на вівтар батьківщини. Небагато в історії є таких постатей, які б безкорисно присвятили себе цілковито для служби своєму народові. Тому великою й болючою втратою для українського народу є смерть того, хто був одним з творців нової української збройної сили та довголітнім її керівником. Керівником, який виправдав себе, бо й до сьогодні чути на Україні вибухи гранат і спів скорострілів. Великі жертви складає народ, але вони були б кількакратно більшими, коли не було б оборонця права на існування, оборонця інтересів українського народу; легендарної УПА.

Художня частина академії складалася з кількох гарно підібраних і добре виконаних деклямацій, які виконали сумівка Г. Іваноньків та сумівеця М. Бартошик. Але найбільш атракційним моментом художньої частини був виступ двох дітей, які виголосили деклямацію та давши приречення бути гідними наслідувачами великої ідеї за яку вмер Командир, склали вінки на п'єдесталі погруддя.

Співом національного гимну закінчено академію. Пізно ввечорі розходилися присутні скріплені в вірі в правоту та непереможність національної ідеї й з готовістю в кожний момент прийти на поміч багатострадальній батьківщині.

В. К.

ПАСЕЙК, Н. Дж.

„Ясні зорі" на сцені

Драматичний гурток при Тов. ім. Т. Шевченка в Пасейку виставив в шкільній авдиторії при Президент Стр. народну драму „Ясні зорі" Грінченка. Вистава пройшла досить добре, місцева та позамісцева публіка виповнила залю, яка начислює около 500 місць. Виступи аматорів глядачі нагороджували рясними оплесками за мистецьке виконання. На спеціяльну увагу заслуговує п-ні Л. Грабарчук, яка блискуче виконала ролю Аміни, яка хоч не фахова артистка, зате фахова аматорка сцени. Інші аматори, як П. Ярема М. в ролі Баші та п. Кулик М. в ролі Панаса зуміли також притягнути на себе більшу увагу. Можна сказати, що їх гра була знаменита, особливо в сцені, де Панас нагадує Аміні, хто вона, де родилась, чия дитина, а вкінці його грімнке слово „зрадниця".

Решта аматорів виконали свої ролі бездоганно і всі труднощі поборoли та дали все, що було в їхніх силах. Гарні декорації та все оформлення сцени належить п. Гребенюкові. Ще варто згадати про літературну вимову аматорів. В тім велика заслуга режисера п. Новосада М. Радіємо появою цього драматичного гуртка на терені Пасейку. Тішимося, що знайшлися люди, які взяли це велике діло в свої руки. Гурткові бажаємо більше сил і енергії та найбільше нових вистав.

Щ-УН

ДЖЕНЕТ, ПА.

На УККомітет

Дня 10 грудня 1950 парахіяни української катол. парохії відсвяткували „Листопадове Свято". О. І. Галушка відправив співану Службу Божу в наміренні українського народу, розсіяного по світі, а по Сл. Божій панахиду за всіх поляглих за українську державність. Вечором вшанувала свято парафія концертом, з дуже добірною програмою, а учасники зложили добровільні датки на Фонд УККА в сумі $30.20.

Комітет

ГВИЛІНҐ, В. ВА.

Свято Державности

Дня 12 листопада відбулося у нас в галі Українського Клюбу Листопадове Свято, яке розпочато відспіванням американського гимну. Відкрив його п. М. Медвідь, згадуючи, як то він ще молодим хлопцем, з крісом в руках, також брав участь в рядах січових стрільців, які проливали кров за українську справу.

Гість, п. Дудкевич з Пітсбурґа, виголосив реферат про значення Листопадових Днів, згадуючи теперішню боротьбу УПА, а в тому і про геройську смерть ген. Тараса Чупринки. Промова була виголошена з серцем і чуттям, так що учасникам тиснулись сльози до очей. Наш пароб о. Склепкович, теж промовляв з молодим духом. Місцевий мішаний хор, під проводом П. Павлика, відспівав три пісні: Засумуй трембіто, Як стрільці йшли з України, та У дві пари несуть мари. Треба подивляти муравлину працю п. Паслика, що не зважаючи на свою тяжку працю в фабриці, вечорами терпеливо відбував проби з сирими ще ґолосами, а тепер вишколив його вже до тої міри, що можна б з ним виступати і на великій сцені. Мирослава Павлик, 12-літня дівчинка, віддеклямувала гарно вірш „Помер стрілець", а ще більше враження зробив чотирорічний Ярема Павлик вбраний в козацький стрій, що декламував „Я малий козак".

Підчас малої перерви п. В. Когут і п. С. Грушкевич провели грошеву збірку на Український Конґресовий Комітет. Зібрали $52.

Щира подяка всім тим, що причинилися до цього Свята.

М. Стефанишин

УНІВЕРСИТЕТ МАНІТОБА ЗА ДОПОМОГУ ВІД УКРАЇНЦІВ

Винипег, Ман., Канада. — Д-р А. Г. С. Джилсон, президент Манітобського університету, сказав на бенкеті Клюбу Українських Професіоналістів і Бизнесовців в готелі Ст. Ріджис, що українці в Манітобі мусять дати від себе фінансову допомогу, якщо хочуть, щоб їх відділ слов'янських студій дальше існував і розвивався цього року. Університет Манітоба, як і інші університети в Канаді, переходять скруту і тому йому неможливе втримувати дальше цього відділу. Професор Я. Б. Рудницький, казав президент, працює дуже щиро і навіть забагато і тому йому треба ще одного професора, який зайнявся б викладами української історії й культури. — Пісія довшої дискусії Клюб Українських Професіоналістів і Бизнесменів узяв на себе обов'язок перевести збірку на вище згадану ціль. („Кан. Фармер").

ВИНАЙШЛИ ПЕРПЕТУУМ МОБІЛЄ — АЛЕ НЕ ВІЧНЕ

Скенектаді, Н. Й. — У фабриках Дженерал Електрик придумали такий винахід: Пускають в рух електричний мотор, щоб він пускав у рух дженерейтор, який виробляє електричний струм. Електричний струм в свою чергу втримує в русі електричний мотор. Отже здається, що справді вже винайдено машину, яка обертається безупину цілі сторіччя, як це було мрією давніх філософів і науковців. Одначе є одна заковика: Машина зуживається і мусить застановити працю чи то для вичищення чи для вставлення нових частин, а вкінці й ціла машина стає нечинною під впливом атмосфери й інших природних чинників.

ДОРАДЖУЮТЬ ФЕДЕРАЦІЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ З АЛІЯНТАМИ

Бостон. — Двадцятьп'ять провідних громадян стейту Массачусетс звернулися до президента Трумана з пред'явленням, щоб Злучені Держави, Великобританія, Франція, Канада й інші країни з Північно-Атлантійського Пакту зорганізувалися в федерацію. Таке об'єднання держав було б найкращою відповідидю на теперішню кризу. „Саме заприязнення ще не вистачальне" — кажуть вони. „Треба ще об'єднання". Серед таких, що підписали зазив находяться такі імена: Карл Т. Комптон, предсідник Технологічного Інституту в Массачусетс; Вилбур К. Джордан, голова Радкліф Каледж; Маргарет Клап, предсідниця Велеслі Каледж і Чарлс Францис Адамс, колишній секретар фльоти. Для переведення пляну в життя оці практичні громадяни дораджують насамперед звернутися до урядів згаданих країн, щоб заключити хвилеву федерацію на час теперішньої кризи. Після того треба скликати на конвенцію представників держав з Атлантійського Пакту. Ті делегати запросили б пізніше делегатів усіх інших демократій.

ПРИГАДКА ПРО ОЛЬЖИЧА, ЯК ІНСТРУКТОРА ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Ню Йорк.—„Бюлетень Американського Товариства Словянських та Східноевропейських Мов" у виданні з 15-го грудня 1950 р. містить статтю проф. Володимира Безушка з Филаделфії про „Олега Ольжича, українського поета". Навязуючи до статті колумніста Едґара Снов про винищування населення України націстами і комуністами, проф. Безушко наводить імена визначних українських умових працівників, яких винищили вороги України, а між ними і Олега Ольжича, сина поета Олеся (Кандиби). Автор переповідає значення Ольжича для української науки, а при цій нагоді пригадує, що він р. 1937 був інструктором археології в Гарвардському університеті, а в р. 1932 був запрошений в члени американської археологічної експедиції на Балкан. „Подібно, як лорд Байрон і польський поет Міцкевіч, він бажав виявити себе діяльною людиною для найвищого добра свого громадянства", твердить проф. Безушко і тому зазнав смерти з рук німецьких націстів.

● Пакістан рішив відкрити амбасаду в столиці комуно-китайського уряду Пейпінґу.

● Американські офіцери вишколюють вояків у республіці Кольомбія, в Південній Америці. Є це перший відділ кольомбійської армії призначений до Кореї.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

А. Д., Филаделфія, Па. — Чужинців в Америці не беруть обов'язково до війська, за вимком тих, що приїжджають зі скитальщини. Це тому, що на підставі Акту про ДіПі вони підписують зобов'язання, що на випадок потреби вони будуть служити в збройних силах ЗДА. Хто не хоче дотримати зобов'язання, може бути депортований.

До збройних сил приймають як добровольців таких чужинців, які вибрали перші громадянські папери. Хто піде до військової служби, то тим ще не набуває права громадянства. Може його набути навіть підчас військової служби, коли приходить законний час. Про це наперед повідомляють команди таких чужинців і призначають окремі місця для складання громадянської присяги.

Коли обов'язково забраний вояк має на утриманні когось з членів родини, тоді на це дістає спеціяльну платню. Вона унормована недавнім законом. Точні постанови знає кожен вояк. Крім того кожне поборове бюро дає інформації про платню й інші користи вояка. Хто зголосив свою претенсію на утримання від вояка, такий розуміє, що зголошення мусить переходити різні провірки, заки прийде платня.

Про працю для негромадян рішає рід праці. У деяких підприємствах працюють тільки громадяни, коли таке застережено законом, або якимсь спеціяльним дорученням. В інших рішає потреба. Якщо робітника не потрібно, тоді придумується різні перешкоди, от як брак громадянства, незнання мов, старший вік і т. п. Тепер приходить час, коли за робітником будуть шукати і тоді багато перешкод буде знесених.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ТОРОНТО, ОНТ. — Повідомляємо членів Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 432, що річні збори відбудуться в неділю, 28. січня, в годині 2:30 пополудні, в домі УНО під ч. 297-311 Каледж вул., Торонто. Членів, які залягають з вкладками, проситься прийти і вирівняти їх. Усіх членів просимо прибути та вислухати річних звітів урядників, а також вибрати новий уряд на 1951 рік. — Д-р І. Василенко, гол.; Т. Мельничук, кас.; В. Гірняк, секр.

БРОНКС, Н. Й. — Збори Тов. Любов, від. 298, відбудуться в суботу, 27. січня, в год. 8. ввечорі, в церковній салі, 1745 Вашинґтон Ев. Входиться фронтовими дверми. — В. Морозович, секр.

МАНЧЕСТЕР, Н. Г. — Річні збори Тов. Пр. Діви Марії, від. 178, відбудуться в неділю, 28. січня, точно в год. 3-тій пополудні, в церковній салі, 54 Walnut St. Комітет просить всіх членів явитися і вислухати звіт з минулого року та вибрати уряд на 1951 рік. — В. Семчишин, предс.; Н. Шуфлят, кас.; Н. Беднарчик, секр.

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. Зап. Січ, від. 353, відбудуться 28. січня точно в год. 3-тій пополудні в парафіяльній салі, 306 Somerset St. Обовязком кожного члена і члениці прибути хоч раз на рік у важній справі. — За уряд: Й. Куцак, предс.; М. Семчишин, кас.; Н. Василюк, секр.

МАЙАМІ, ФЛОРИДА. — Тов. ім. Лисенка, від. 368, повідомляє всіх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 28. січня, в год. 4-тій пополудні, в домі П. Подубинського, 3321 N. W. 16th St. Проситься всіх членів прийти і вирівняти свої вкладки. Буде вибір нового уряду. — С. Маїк, секр.

РОМ, Н. Й. — Бр. св. Михаїла, від. 121, повідомляє всіх членів і члениць, що цего року звичайні мітинґи будуть відбуватися в третю неділю по першім кожного місяця, в год. 2. попол., в У. Н. Домі, 208 Canal St. Проситься всіх членів являтися на час і платити свої місячні вкладки точно що місяця. Взивається довгуючих членів вирівняти свій довг. Просимо членів привести нових членів на збори або до секретаря. Уряд на 1951 рік вибраний такий: Д. Іванців, предс.; Т. Воднар, заст.; В. Чуйко, кас.; Н. Ґрещук, заст.; О. Ґадз, фін. секр.; А. Смеленко, рек. секр.; І. Кобіто і Н. Бойко, контрольори; З. Фицик і М. Матвісць, хорунжі. — За уряд: Д. Іванців, предс.; В. Чуйко, кас.; О. Ґадз, секр.

ТІММИНС, ОНТ. — Повідомляємо, що річні збори Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 456, відбудуться в неділю, 28. січня, в год. 2. пополудні, в салі Просвіти, 74 Elm St., cor. 5 Ave. Просимо всіх членів прибути на час і вибрати заряд на 1951 рік. Рівнож просимо братів, які тепер приїхали з Европи, вписатися в члени Тов. і УНС. — Воркивич В.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 20. січня 1951 р. був забитий при своїй роботі чищення вікон

ТЕОДОР ОЛІЙНИК,

предсідник Тов. Запорозька Січ, від. 283 У. Н. Союзу в Авборн, Н. Й.

Покійний родився в селі Глібовичі Великі, пов. Бібрка. Був довгі роки предсідником від. 283 і ревним організатором та щирим патріотом. Полишив у смутку дружину Анну, сестру і шваґра Олексу Горбаль.

Похорон відбувся з дому жалоби до церкви св. Ап. Петра й Павла та на цвинтар St. Joseph. — В. Й. П.!

Секретар.

Дня 16. січня 1951 року померла

ТЕКЛЯ ГРЕЧИЛО,

члениця від. 200 У. Н. Союзу в Озон Парк, Н. Й.

Покійна походила зі села Різдвяни, пов. Теребовля. Полишила в смутку сина Франка, три дочки: Йосифину, Стефанію і Гелену та зятя Михайла і невістку Анну та 4 внуки.

Похорон відбувся 19. січня з похоронного заведення на цвинтар Pinelawn, Famingdale, L. I. — В. Й. П.!

В. Ворґуль, секр.

Дня 13. січня 1951 року помер

ОЛЕКСІЙ СТЕЧИШИН,

член відділу 221 У. Н. Союзу в Шікаґо, Илл.

Покійний родився 1896 року в селі Заліська Воля, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Ірину.

Похорон відбувся 16. січня при участи родини і членів Бр. св. Стефана, від. 221 УНС, з укр. гр.-катол. церкви св. Николая на цвинтар св. Николая. — В. Й. П.!

Т. Шикула, секр.

ТАРЗАН, ч. 2517. „Говори, а то я тебе вбю!"

Підчас найближчих походів після того Діяна була горда, хоч перед тим була приязна і Іннес рішився при найближчім перестанку запитатися, як він її обидив.

Дика стежка завела до гирла великого природного тунелю, чорного як ніч.

„Вони лізли в темряві довгим, диким тунелем" — продовжував Ґрідлі — „слимачим ходом, аж вкінці —"...

„А як то ґіляки втекли?" — запитався провідник. „Говори, а ні то я вбю!"